

Zichtbaarheid Zorgt voor Eigenwaarde

Hoe Media Jongeren Sterker Maakt

*Lessen uit de Pilot 'Inclusieve Contentmakers'
van Alliantie Media Inc.*

Alliantie Media Inc.

Hui-Hui Pan, Sander Ris,
Sahar Noor & Jing Foon Yu

April 2025

Mogelijk gemaakt door VSB FONDS

Inleiding

Jezelf terugzien in media is cruciaal voor het opbouwen van eigenwaarde, vooral als je opgroeit. De mate waarin jongeren zich herkennen in verhalen, bepaalt hoe sterk zij zich voelen om ruimte in te nemen – ook als het tegenzit of zij worden uitgesloten. Vooral jongeren uit kwetsbare posities en met diverse achtergronden hebben weinig vertrouwen in het bestaande medialandschap en de ‘gevestigde orde’ die het nieuws brengt.

Afgelopen jaar heeft de Alliantie Media Inc. zich ingezet om een media-toolkit te ontwikkelen voor ‘Inclusieve Contentmakers’. Dit deden we via onderzoek, cocreatie en het testen van producten. Bewust betrokken we gevestigde mediamakers uit Hilversum, omdat media niet voor jezelf, maar voor en mét mensen wordt gemaakt.

In de volgende pagina’s vind je onze geleerde lessen. Wij hopen dat je ze inzet om verhalen te vertellen MET jongeren.

Alliantie Media Inc.

Hui-Hui Pan, Sander Ris,
Sahar Noor & Jing Foon Yu

De meest waardevolle inzichten van vandaag kreeg ik van teamgenoot Daniel, een 17-jarige havist die truth bombs dropte. Daar word je blij van.

Karlijn Goossen

journalist, docent, onderzoeker

Stop met zenden, start met luisteren

Er zijn heel veel bijzondere verhalen te vertellen vanuit de leefwerelden van de diverse jongeren en ook mét jongeren. Maar om écht authentieke verhalen te vertellen vergt, tijd, nederigheid en een faciliterende rol. Dit zijn de lessen:

1. Hoe krijg je toegang tot de leefwereld van jongeren?

Fysieke aanwezigheid is cruciaal

Ga naar hún ruimtes: buurthuizen, scholen of online communities. Sluit aan bij hun ritme, zoals 24/7 online aanwezigheid of superlokale ontmoetingen. Jij bent hier te gast.

Creëer veilige ruimtes door jongeren de regels te laten bepalen

‘Hun wereld, hun voorwaarden.’ Vermijd machtsongelijkheid. Stap van je voetstuk af en luister zonder agenda. Ga met elkaar in gesprek over wat realistisch haalbaar is. Kun je dat niet? Wees dan eerlijk en begin er niet aan.

Tijd en geduld zijn essentieel.

Je kunt geen shortcuts nemen: vertrouwen kweek je door consistent te zijn. Kom je afspraken en beloftes na. Reserveer tijd en budget. Bij kwetsbare groepen geldt: ‘Eerst investeren in de relatie, pas daarna vragen om medewerking.’ De jongere bepaalt het tempo, niet jij.

2. Hoe zorg je dat jongeren je vertrouwen en mee willen doen?

Wees je bewust van je positie als journalist of mediamaker.

Nederigheid is key. Het is bijzonder dat je toegang krijgt tot iemands leefwereld – besef dat je in een machtspositie zit.

Er bestaat niet zoiets als ‘de jongere’. Verschillen in belevingswereld, achtergrond en locatie zijn groot. Zo bereik je ‘Daniel’ en ‘Godfried’ alleen via connecties binnen hun subcultuur.

Hoe jij de wereld ziet, kan ver afstaan van hun geleefde realiteit.

Die realiteit is vaak rauwer dan je denkt. Vul niet in voor hen.

Luister actief.

Besef dat jij degene bent die wil leren. Zij zijn de experts. Zij hebben tijd en energie vrijgemaakt om jou iets bij te brengen. Houd mensen in hun waarde en zorg dat zij met een goed gevoel weggaan.

Flexibiliteit is key.

'Als iets niet werkt, wees eerlijk en stop.' Jongeren moeten altijd een 'out' hebben. Houd daar rekening mee, dat zij op een laagdrempelige manier op de 'rem' kunnen trekken. Bijvoorbeeld door vooraf bepaalde afspraken te maken, dat zij met een specifiek woord, kunnen aangeven dat ze 'iets niet fijn vinden', of 'willen stoppen'. En dat er momenten in je programma / workshop zijn die dit mogelijk maakt.

3. Hoe zorg je ervoor dat jongeren zich herkennen in je verhalen en zich gezien voelen?

Faciliteer in plaats van te sturen.

Jongeren kunnen zich overweldigd voelen ('Ik ben niet goed genoeg') of onzeker zijn. Gun hen ruimte om te groeien. Stel kleine, open vragen die aansluiten bij hun ervaringen. Wees geïnteresseerd, vraag door op de dingen die zij vertellen. Luister ECHT (zonder oordeel, tips of advies).

De jongeren zijn experts.

Wat voor hen normaal is, weet niet iedereen. 'Iedereen weet toch dat er twee soorten daklozen zijn?' Juist daarom is het belangrijk om door hun het verhaal te laten structureren. 'Hoe houd ik het klein en relevant?' vraagt om maatwerk.

Vier successen expliciet.

Toon waardering door persoonlijke aandacht en deel hun werk op platforms waar zij zich thuisvoelen. Vraag expliciet toestemming om beeld en woorden te gebruiken. Misschien willen ze wel hun verhaal delen, maar niet op camera of foto. Kleinschaligheid werkt: een TikTok-clip kan net zo impactvol zijn als een documentaire.

Snel aan de slag?

1. Ga naar hún ruimte.
2. Luister eerst, zend later.
3. Check je vooroordelen voor je publiceert.

Hoe je Verhalen Vindt en Vertelt met Jongeren

Stap 1: Voorbereiding – Bouw een Basis van Vertrouwen

1.1 Ga naar hún wereld

✗ **NIET:** Verwachten dat jongeren naar jou komen.

✓ **WEL:** Bezoek buurthuizen, scholen of online communities waar zij actief zijn.
Sluit aan bij hun ritme (bijv. avondsessies of weekendactiviteiten).

1.2 Werk met poortwachters

Betrek b.v. een buurtwerker of leraar om toegang te krijgen tot kwetsbare groepen.

✗ **NIET:** Alleen 'dingen' halen

✓ **WEL:** Denk na wat jij kan brengen. Ga niet alleen halen, maar wat wil je jongeren geven? Zorg direct voor gelijkwaardigheid.

Vraag: 'Wie kan ons helpen om deze jongeren te bereiken?'

1.3 Reserveer tijd en budget

Besteed tijd aan het bouwen van een relatie

✗ **NIET:** Meteen output verwachten

✓ **WEL:** Plan minimaal 6 weken voor relatieopbouw zonder directe outputverwachting.

Budgettip: Zorg voor vervoer, maaltijden of vergoedingen voor deelname.

Stap 2: In de Praktijk – Luisteren en Samenwerken

2.1 Creëer een safe space

✗ **NIET:** Jij bepaalt wat wel of niet kan

Vermijd machtssymbolen: laat je perskaart thuis.

✓ **WEL:** Laat jongeren de regels bepalen (bijv. 'Geen camera's tijdens de eerste ontmoetingen').

2.2 Stel vragen zonder oordeel of labels

✗ **NIET:** Gebruik van labels die vooroordelen uitspreken, zoals 'Hoe is het om dakloos te zijn?', of 'meisje' zeggen tegen een volwassen vrouw

✓ **WEL:** Stel vragen zoals: 'Welke problemen ervaar je elke dag?' Of 'Wat vind je dat meer mensen moeten weten over jouw leven?'

2.3 Laat hen de regie houden

Casus: In de Own Your Story workshop – vertelde een van de deelnemers dat hij vanaf zijn 12de dakloos en verslaafd is geweest. Het verhaal van daklozen kent men niet. Voor hem was het belangrijk om heel dichtbij, lokaal, mensen te vertellen wat ‘dakloos’ zijn betekent, ‘wat wel en/of niet kan’. De kracht in zijn verhaal is dat hij door zijn geleefde ervaring precies kan vertellen wat, hoe het is om dakloos te zijn, zonder vooroordelen.

✗ **NIET:** Ervan uitgaan dat jouw onderzoek en openstaan voor diverse perspectieven voldoende is om het verhaal te vertellen.

✓ **WEL:** Laat je verrassen. Stel kleine vragen, vraag door. Laat hen vooral vertellen. Bepaal samen wat de essentie moet zijn van het item. En wees eerlijk in hoe Media werkt.

Stap 3: Zelfreflectie – Check je Biases

3.1 Wees kritisch op je machtspositie

Vraag je af: ‘Vul ik in voor anderen, of laat ik hen spreken?’

✗ **NIET:** Direct conclusies trekken en denken dat je het begrepen hebt.

✓ **WEL:** Check op meerdere manieren of wat jij denkt gehoord te hebben wel klopt.

3.2 Vermijd veelgemaakte fouten

✗ **NIET:** Tijdsdruk opleggen.

✓ **WEL:** Vier kleine successen (bijv. deel een TikTokclip van hun verhaal).

3.3. Feedbackloop

Evalueer na elk project met jongeren. En geef ze een ‘out’ (en evalueer die).’ Voor jou is dit gewoon een project. Voor de jongeren is dit hun dagelijkse realiteit.

✗ **NIET:** Ervan uitgaan dat als het project voor jou is afgerond, dat dit ook geldt voor de betrokkenen.

✓ **WEL:** Ga na uitzending in gesprek met de betrokkenen. Voelde je je gehoord? Wat kunnen we beter doen?

COLOFON

Alliantie Media Inc. werd mogelijk gemaakt door het VSB FONDS.

Project team

Hui-Hui Pan

huihui@pac.tv

Sander Ris

ds.sander.ris@gmail.com

Sahar Noor

saharnooradvies@outlook.com

Jing Foon Yu

jing@jingeling.nl

DANK

Media Professionals

Roxanne Herder

Abel Enklaar

Karlijn Goossen

Hester Knieriem

Maya-Nora Saaid

Brahim El Moussaoui

Marlijn Aarts

Jongeren

Melanie

Godfried

Daniël

Silke

Jennifer

Ismail

Celine

Ilham

Daniel

Bronnen

De informatie uit deze whitepaper is verzameld tijdens een co-creatiesessie, een pilot workshop en interviews. Daarnaast hebben we de volgende bronnen geraadpleegd:

- Greater Good Science Center. (2024, juli 30). *What kind of conversations do teens want to have?* University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/what_kind_of_conversations_do_teens_want_to_have
- Greater Good Science Center. (2024, september 23). *How to help students learn to listen to each other's stories*. University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_to_help_students_learn_to_listen_to_each_others_stories
- Greater Good Science Center. (2024, oktober 15). *How schools and families can honor students' identities*. University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_schools_and_families_can_honor_students_identities
- Greater Good Science Center. (2024, augustus 19). *Seven insights from teens about social media and mental health*. University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/seven_insights_from_teens_about_social_media_and_mental_health
- Greater Good Science Center. (2024, april 30). *Five things teens wish you knew about them*. University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/five_things_teens_wish_you_knew_about_them
- Greater Good Science Center. (2024, juni 17). *How to create more belonging for yourself and others*. University of California, Berkeley. Geraadpleegd op 10 maart 2025, van https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_to_create_more_belonging_for_yourself_and_others
- Hollywood Reporter. (2021, juni 10). *Riz Ahmed-backed study finds severe lack of Muslim portrayal in film*. The Hollywood Reporter. Geraadpleegd van <https://www.hollywoodreporter.com/movies/movie-news/riz-ahmed-backed-study-finds-severe-lack-of-muslim-portrayal-in-film-1234966156/>
- Being Seen. (2022). *Being Seen Report*. Geraadpleegd van <https://www.beingseen.ca/wp-content/uploads/2022/02/Being-Seen-Report-BSO-Final.pdf>
- Women of Influence. (2020, september 28). *Lessons learned: Finding leadership success by overcoming industry barriers*. Geraadpleegd van <https://www.womenofinfluence.ca/2020/09/28/lessons-learned-finding-leadership-success-by-overcoming-industry-barriers-2/>
- Harvard Business Review. (2022, januari). *What stories are you telling yourself?* Geraadpleegd van <https://hbr.org/2022/01/what-stories-are-you-telling-yourself/>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2024). *Sociale media beïnvloeden zelfbeeld jongeren*. Geraadpleegd van <https://www.nji.nl/nieuws/sociale-media-beïnvloeden-zelfbeeld-jongere>
- Sociale Vraagstukken. (2024). *Cultuursector weinig herkenbaar*. Geraadpleegd van <https://www.socialevraagstukken.nl/cultuursector-weinig-herkenbaar/>
- NOS Journaal. (z.d.). *Beeldvorming etnische minderheden op het NOS Journaal*. Academia.edu. Geraadpleegd van https://www.academia.edu/4144649/Beeldvorming_etnische_minderheden_op_het_NOS_Journaal
- Mediawijs. (z.d.). *De kloof tussen nieuwsmedia en jongeren met een migratieachtergrond*. Mediawijs.be. Geraadpleegd van <https://www.mediawijs.be/nl/artikels/de-kloof-tussen-nieuws-media-en-jongeren-met-een-migratieachtergrond>
- Villamedia. (2003, juli 10). *Allochtone jongeren vervreemden van media*. Geraadpleegd van <https://www.villamedia.nl/artikel/allochtone-jongeren-vervreemden-van-media>

Sociale media & video's:

- Variety. (2024, maart 1). *Anna Sawai gets emotional when sharing about the response to #Shogun*. Instagram. <https://www.instagram.com/reel/C8HlcxuOSiC/>
- NOS Stories. (2024, maart 3). *Seksscène Bridgerton belangrijk voor representatie*. Instagram. <https://www.instagram.com/reel/C8VBBKvoOU/>
- Stef Reid MBE Paralympian. (2024, maart 5). *Dear Nike, can I just buy one shoe?* Instagram. <https://www.instagram.com/reel/C79b7gllzrN/>
- Thriving minds & Healing hearts (2022, april 21). *Brené Brown: our worth & our belonging are not negotiated with other people*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=6mPfxAgE7Q4>